

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
Asia: VM017:00/2018

LAUSUNTO YHTEISÖJEN TULOLÄHDEJAON POISTAMISTA KOSKEVASTA HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sidosryhmiltä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, joka koskee yhteisöjen tulolähdejaon poistamista. Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Keskuskauppakamari, Perheyrittäjien liitto ry ja Suomen Yrittäjät esittävät lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Tulolähdejaon poistaminen on ollut esillä useissa valtiovarainministeriön asettamissa verotuksen kehittämistyöryhmissä viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana. Allekirjoittaneet järjestöt pitävät hyvänä sitä, että nyt tulolähdejaosta aiheutuvia ongelmia ollaan vihdoin ratkomassa lainsäädännön tasolla.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty ratkaisu on selkeä parannus nykytilanteeseen. Esitysluonnoksessa on otettu myös huomioon aikaisemmassa vaiheessa annetut lausunnot ja ratkaistu osittain esille nostettuja ongelmia. Esimerkiksi kiinteistöliiketoiminnan soveltamisalaa on kavennettu ja luonnoksessa on useita esimerkkejä laajan vuokraustoiminnan tulkinnasta kiinteistöliiketoimintana pidettävänä elinkeinotoimintana.

Esitysluonnoksen mukainen malli ei kuitenkaan ratkaise kaikkia nykylainsäädäntöön liittyviä ongelmia, vaan siirtää osittain tulkintakysymyksiä uuteen paikkaan tuloverolainsäädännön sisällä. Esitetty malli ei myöskään kaikissa tilanteissa johda hallitusohjelman mukaiseen tavoitteeseen siitä, että uudistuksen jälkeen eri tulolähteissä syntyneet tappiot voidaan vähentää eri tulolähteissä syntyneistä tuloista.

Lainsäädäntöhankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman veropoliittisten linjausten toteuttamiseksi tulisi asiassa kiinnittää huomiota vielä seuraaviin seikkoihin:

Yleishyödylliset yhteisöt

Laajan kiinteistövuokrauksen käsitteleminen liiketoimintana merkitsee sitä, että yleishyödyllisen yhteisön harjoittamaan kiinteistöliiketoimintaan sovellettaisiin nykyisestä käytännöstä poiketen elinkeinoverolakia. Esitetty muutos kiristäisi yleishyödyllisten yhteisöjen verotusta. Yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankintaa ei ole perustelua vaikeuttaa nyt esitetyllä muutoksella. Esitys johtaisi myös siihen, että yleishyödyllisillä yhteisöillä eri sijoitusmuotojen tuottoja verotettaisiin eri tavalla. Tätä ei voida pitää lainsäädännön kehittämishankkeelle asetettujen tavoitteiden mukaisena.

Luovutustappioiden vähentämisrajoitukset

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan elinkeinoverolakiin säädettäisiin uusi omaisuuslaji *muu omaisuus*. Tähän omaisuuslajiin kuuluisivat nykyisin tuloverolain perusteella verotettavat omaisuserät lukuun ottamatta sellaista kiinteistöomaisuutta, joka uuden sääntelyn johdosta luettaisiin käyttöomaisuuteen. Luonnoksen mukaan muuhun omaisuuteen kuuluvan osakkeen, yhtiöosuuden ja kiinteistön luovutuksesta syntynyt tappio olisi vähennyskelpoinen vain vastaavan omaisuuden luovutuksesta syntyneistä veronalaisista voitoista verovuonna ja viitenä seuraavana vuonna.

Esitetty lähestymistapa johtaa siihen, että elinkeinoverolain sisälle muodostuu nykysääntelyä vastaava rajoitus, joka vaikuttaa merkittävästi tulojen ja menojen netottamismahdollisuuteen. Sääntely ei näin ollen vastaa hallitusohjelman mukaista tavoitetta siitä, että uudistuksen jälkeen eri tulolähteissä syntyneet tappiot voidaan vähentää eri tulolähteissä syntyneistä tuloista. Tällainen rajoitus johtaisi epäneutraaliin tilanteeseen myös suhteessa tällä hallituskaudella tehtyyn muutokseen, jonka johdosta luovutustappiot ovat vähennyskelpoisia luonnollisen henkilön muista pääomatuloista.

Sen lisäksi että muun omaisuuden luovutustappioita koskeva rajoitus on vastoin uudistuksen keskeistä tavoitetta netottaa yrityksen tulot ja menot, se tarpeettomasti lisää tulkinnanvaraisia tilanteita ja näin ollen myös heikentää oikeusvarmuutta.

Tulonhankkimistoiminnan menetykset – muu omaisuus

Hallituksen esitysluonnoksen 42 a §:n 1 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että luovutustappioiden rajoitussäännös koskisi myös tulonhankkimistoiminnassa käytetyn muun omaisuuden menetyksiä.

Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi hallituksen esityksessä tulisi selkeästi mainita, että kyse on muuhun omaisuuteen kuuluvien elinkeinoverolain uuden 8 a §:n mukaisten omaisuserien menetyksiä koskevasta rajoituksesta. Yksityiskohtaisissa perusteluissa oleva maininta tulisi siten korvata esimerkiksi seuraavasti: "Rajoitussäännös koskisi myös muuhun omaisuuteen kuuluvan osakkeen, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiöosuuden ja kiinteistöjen menetyksiä."

Lopuksi

Allekirjoittaneet järjestöt kannattavat tulolähdejaon poistamista koskevan esityksen antamista. Vaikka esitysluonnoksen mukainen ratkaisu ei poista kaikkia tulolähdejaon aiheuttamia ongelmia, se vähentää erityisesti voimassa olevan lainsäädännön aiheuttamia taloudellisia ongelmia.

Helsingissä 4. päivänä toukokuuta 2018

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

KESKUSKAUPPAKAMARI

PERHEYRITYSTEN LIITTO RY

SUOMEN YRITTÄJÄT